


[Pradžia](#) > ... > [Nagrinėjimas Teisme](#) > [Civilinės Bylos](#) > [Įrodymų Rinkimas](#) > Finland

Įrodymų rinkimas

 Suomija

Turinį pateikė



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Įrodinėjimo pareiga

1.1 Kokios yra įrodinėjimo pareigos paskirstymo taisyklės?

Ieškovas turi įrodyti faktus, reikalingus reikalavimams įteisinti, o atsakovas privalo įrodyti gynybinius argumentus. Įrodymų nepateikusi šalis rizikuoja, kad jos reikalavimai bus laikomi neįrodytais.

1.2 Ar yra normų, atleidžiančių nuo pareigos įrodyti tam tikrus faktus? Kokiais atvejais? Ar galima tam tikrą teisinę prielaidą paneigti pateikiant įrodymus?

Pripažintų faktų įrodyti nereikia. Be to, nereikia įrodyti visuotinai pripažintų faktų arba teismui *ex officio* žinomų faktų. Žinoma, galima pateikti priešingus įrodymus.

1.3 Kiek teismas turi būti įsitikinęs tam tikro fakto egzistavimu, kad galėtų juo pagrįsti savo sprendimą?

Šiuo atžvilgiu teisės aktuose tik įtvirtinta nuostata, pagal kurią teismas, atidžiai įvertinęs visus pateiktus faktus, privalo nuspręsti, kas laikytina tiesa byloje. Suomija taiko „laisvo įrodymų vertinimo“ principą, todėl tai yra tinkamų įrodymų pateikimo teismui klausimas.

2 Įrodymų rinkimas

2.1 Ar įrodymai visuomet renkami šalies prašymu, ar tam tikrais atvejais teisėjas įrodymus gali rinkti ir savo iniciatyva?

Praktiškai suinteresuotosios šalys turi pačios gauti įrodymus, kuriais pageidauja remtis. Teisės aktuose teismui taip pat leidžiama nuspręsti surinkti įrodymus savo iniciatyva. Tačiau teismas negali savo iniciatyva prieš abiejų suinteresuotųjų šalių valią nurodyti apklausti naujo liudytojo arba pateikti naujo dokumento, jeigu nagrinėjama byla yra tokia, kurią galima išspręsti neteismine tvarka.

Tam tikrais atvejais, pavyzdžiui, tėvystės nustatymo bylose, teismas taip pat turi pareigą užtikrinti, kad būtų gauti visi būtini įrodymai.

2.2 Jeigu šalies prašymas rinkti įrodymus patenkinamas, kokie veiksmai atliekami toliau?

Įrodymai renkami per pagrindinį posėdį.

2.3 Kokiais atvejais teismas gali atmesti šalies prašymą gauti įrodymus?

Teismas gali atmesti tokį prašymą, jeigu, pavyzdžiui, įrodymai yra nesusiję su byla arba tas bylos aspektas jau įrodytas. Prašymas surinkti įrodymus taip pat gali būti atmestas, jeigu jis pateikiamas pernelyg vėlyvu etapu.

2.4 Kokios būna įrodinėjimo priemonės?

Įvairios įrodinėjimo priemonės – tai suinteresuotųjų šalių, liudytojų ir ekspertų apklausa, rašytinių įrodymų ir ekspertizų pateikimas ir nagrinėjimas.

2.5 Kaip gaunami liudytojų parodymai? Ar ekspertų įrodymai gaunami kita tvarka? Kokia tvarka teikiami rašytiniai įrodymai ir eksperto išvados (nuomonės)?

Liudytojo ar eksperto pateiktų žodinių parodymų vertinimas nesiskiria nuo rašytinės ekspertizės vertinimo. Tačiau teismai nepriima rašytinių liudytojų pareiškimų.

2.6 Ar tam tikros įrodinėjimo priemonės yra svaresnės už kitas?

Apribojimų nėra. Įrodymus teismas gali laisvai vertinti savo nuožiūra.

2.7 Ar tam tikri faktai turi būti įrodyti tik tam tikromis įrodinėjimo priemonėmis?

Ne.

2.8 Ar įstatyme nustatyta liudytojų pareiga duoti parodymus?

Paprastai liudytojas negali atsisakyti teikti parodymų.

2.9 Kokiais atvejais jie gali atsisakyti duoti parodymus?

Teisę atsisakyti duoti parodymus turi suinteresuotosios šalies sutuoktinis, sužadėtinis ir tiesioginės aukštutinės ar žemutinės linijos giminaičiai, taip pat suinteresuotosios šalies broliai (seserys) bei jų sutuoktiniai ir suinteresuotosios šalies įtėviai ar įvaikiai. Be to, teisės aktuose numatyti įvairūs kiti atvejai, kai liudytojas turi teisę arba pareigą atsisakyti duoti parodymus.

2.10 Ar atsisakęs liudyti asmuo gali būti nubaustas arba priverstas duoti parodymus?

Liudytojas, be teisėtos priežasties atsisakęs duoti parodymus, gali būti įpareigotas tai daryti arba sumokėti baudą. Jeigu liudytojas vis tiek atsisako duoti parodymus, teismas gali nurodyti jį sulaikyti, kol jis sutiks duoti parodymus.

2.11 Ar yra asmenų, iš kurių negali būti gaunami įrodymai?

Teismas savo nuožiūra sprendžia, ar, pavyzdžiui, jaunesnis nei 15 metų asmuo arba psichikos sutrikimų turintis asmuo gali būti apklaustas kaip liudytojas.

Tam tikros asmenų grupės, pvz., gydytojai ir teisininkai, negali duoti parodymų klausimais, jiems patikėtais pagal jų pareigas.

2.12 Kokį vaidmenį atlieka teisėjas ir šalys apklausiant liudytoją? Kokiomis sąlygomis liudytoją galima apklausti per vaizdo konferenciją ar naudojant kitas technologijas?

Paprastai proceso šalis, kviečianti apklausti liudytoją, tą liudytoją apklausia pirmoji. Tada kita proceso šalis turi teisę atlikti kryžminę liudytojo apklausą. Po kryžminės apklausos teismas ir suinteresuotosios šalys gali pateikti liudytojui papildomų klausimų.

Liudytojas gali būti apklausiamas per vaizdo konferenciją arba naudojantis kitomis tinkamomis telekomunikacijų technologijomis, kuriomis nustatomas garso ir vaizdo ryšys tarp posėdyje dalyvaujančių asmenų, jeigu teismas mano, kad tai tinkama. Ši procedūra gali būti taikoma, pavyzdžiui, jei liudytojas negali asmeniškai atvykti į teismą arba jei dėl jo dalyvavimo susidarytų nepagrįstų išlaidų, arba jei liudytojas yra jaunesnis nei 15 metų. Tam tikrais atvejais liudytojas taip pat gali būti apklaustas telefonu.

3 Įrodymų vertinimas

3.1 Ar teismui priimant sprendimą taikomi apribojimai, jeigu šalis įrodymus gavo neteisėtai?

Teisės aktuose konkrečių nurodymų, taikomų tokiomis aplinkybėmis, nenumatyta. Teismas savo nuožiūra turi nuspręsti, kokią reikšmę tokie įrodymai turės.

3.2 Ar mano parodymai bus laikomi įrodymais, jeigu esu bylos šalis?

Taip. Suinteresuotosios šalys gali būti laisvai apklaustos siekiant paimti įrodymus, o civilinėje byloje jos gali būti prisaikdintos apklausai dėl faktų, kurie yra itin reikšmingi bylai išspręsti. Suinteresuotosios šalies pareiškimas, pateiktas kaip parodymai, bus vertinamas pagal tuos pačius kriterijus, kaip ir liudytojo parodymai.

4 Ar ši valstybė narė pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 2 straipsnio 1 dalį nurodė kitas institucijas, kompetentingas rinkti įrodymus teismo proceso civilinėse ar komercinėse bylose tikslais pagal šį reglamentą? Jei taip, kokiose bylose jos yra kompetentingos rinkti įrodymus? Ar jos gali prašyti tik surinkti įrodymus, ar taip pat padėti rinkti įrodymus remiantis kitos valstybės narės prašymu? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl įrodymų rinkimo 2 straipsnio 1 dalį

Suomija nepaskyrė jokių kitų institucijų.

Susijusios nuorodos

[Įrodymų rinkimas](#) (Teisingumo ministerija)

Įvadinė informacija „[Liudytojas teismo posėdyje](#)“ (Teisingumo ministerija)

■ Paskutinis naujinimas: 06/01/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.